

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 30 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079), zwanej dalej „ustawą”.

Rozporządzenie tworzy podstawę prawną do przyznawania pomocy *de minimis* oraz pomocy publicznej w ramach programów Interreg na lata 2021–2027. Rozporządzenie określa szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania przedsiębiorcom pomocy *de minimis* oraz pomocy publicznej w ramach programów Interreg na lata 2021–2027: Programu Współpracy Interreg Polska-Słowacja 2021–2027, Programu Współpracy Interreg Polska-Saksonia 2021–2027, Programu Współpracy Interreg Polska-Dania-Niemcy-Litwa-Szwecja (Południowy Bałtyk) 2021–2027, Programu Współpracy Interreg NEXT Polska-Ukraina 2021–2027, oraz podmioty udzielające tej pomocy. Podstawą wydania rozporządzenia są: rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 1407/2013”, oraz rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 651/2014”, które określa kategorie pomocy oraz warunki, na jakich udzielana pomoc jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwanym dalej „TFUE”, oraz wyłączona z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 TFUE.

Celem regulacji jest wspieranie rozwoju gospodarczego i społecznego podmiotów, realizujących projekty w zakresie programów Interreg na lata 2021–2027, poprzez udzielanie im dotacji, która objęta jest reżimem pomocy publicznej na podstawie art. 107 ust. 1 TFUE. Przepisy zostały sformułowane tak, aby na ich podstawie było możliwe udzielanie pomocy zarówno na tzw. pierwszym, jak i drugim poziomie. W związku z tym, w projektowanym rozporządzeniu wskazano, że podmiotem udzielającym pomocy może być instytucja zarządzająca programem oraz beneficjent, o których mowa w art. 30 ust. 2 ustawy.

§ 13 projektu rozporządzenia przedstawia zakres przedmiotowy projektowanego rozporządzenia oraz przywołuje unijne podstawy prawne dla przyjęcia rozporządzenia w zakresie udzielania pomocy *de minimis* oraz pomocy publicznej.

§ 4 projektu rozporządzenia zawiera słowniczek najważniejszych pojęć występujących w rozporządzeniu, tj. definicje: beneficjenta, intensywności pomocy, jednego przedsiębiorcy, przedsiębiorcy oraz wielofunkcyjnej infrastruktury rekreacyjnej.

§ 5 ust. 1 projektu rozporządzenia wymienia katalog podmiotów uprawnionych do udzielania pomocy *de minimis* oraz pomocy publicznej na podstawie niniejszego projektu rozporządzenia. Są to instytucja zarządzająca programem oraz beneficjent, o których mowa w art. 30 ust. 2 ustawy.

§ 5 ust. 2 projektu rozporządzenia zastrzega, że beneficjent może udzielać pomocy *de minimis* i pomocy publicznej pod warunkiem, że taką możliwość przewiduje umowa o dofinansowanie projektu w rozumieniu art. 2 pkt 32 lit. c ustawy. Zastrzeżenie takie ma zapobiec sytuacjom, w których wsparcie byłoby transferowane przez beneficjentów niezgodnie z warunkami realizowanych przez nich projektów, określonymi w umowie o dofinansowanie projektu.

§ 6 ust. 1 projektu rozporządzenia wymienia podmioty, którym może zostać udzielona pomoc *de minimis*. Zawiera również odesłanie do przepisów, które wyłączają określony krąg podmiotów z możliwości otrzymania pomocy *de minimis*, tj. do art. 1 ust. 1 rozporządzenia nr 1407/2013 oraz art. 7 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 60, z późn. zm.). § 6 ust. 2–4 projektu rozporządzenia określa formy, wartość oraz zasady kumulacji pomocy *de minimis*.

§ 7 ust. 1 projektu rozporządzenia wyszczególnia tzw. wyłączenia przedmiotowe w odniesieniu do pomocy publicznej, tj. sektory oraz rodzaje działalności gospodarczej, do których nie stosuje się niniejszego projektu rozporządzenia. W projekcie rozporządzenia wprowadzone jest odesłanie do przepisów rozporządzenia nr 651/2014, które określa wyłączenia w sposób szczegółowy.

§ 7 ust. 2 projektu rozporządzenia wymienia wyłączenie podmiotowe, tj. podmioty, zobowiązane do zwrotu pomocy publicznej zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej, w której pomoc przyznana przez Rzeczpospolitą Polską uznana została za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym. Zobowiązanie to nie dotyczy programów pomocy, których celem jest

naprawienie szkód spowodowanych niektórymi klęskami żywiołowymi. Warunek ten stanowi realizację normy określonej w art. 1 ust. 4 lit. a rozporządzenia nr 651/2014.

§ 7 ust. 3 projektu rozporządzenia określa, że niniejsze rozporządzenie stosuje się jedynie do pomocy która wywołuje efekt zachęty w rozumieniu art. 6 ust. 2 rozporządzenia nr 651/2014. Jednocześnie, zgodnie z art. 6 ust. 5 lit. h oraz i, uznaje się że pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego określona w art. 53 rozporządzenia nr 651/2014 oraz pomoc dla przedsiębiorstw uczestniczących w projektach w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej określona w art. 20 i 20a tego rozporządzenia, wywołuje efekt zachęty, jeżeli spełnione są warunki ustanowione i określone w tych przepisach.

§ 7 ust. 4 projektu rozporządzenia określa, że pomoc może mieć formę zgodną z art. 5 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 651/2014 tj. może być przyznana jako dotacja lub dotacja na spłatę odsetek.

§ 7 ust. 5 projektu rozporządzenia wymienia zasady kumulacji pomocy z inną pomocą, która powinna być realizowana na zasadach określonych w art. 8 rozporządzenia nr 651/2014.

§ 7 ust. 6 projektu rozporządzenia określa zasady obliczania intensywności pomocy i kosztów kwalifikowalnych, do których zgodnie z art. 7 ust. 1 stosuje się kwoty przed potrąceniem podatku lub innych opłat. Koszty kwalifikowalne są udokumentowane w sposób jasny, szczegółowy i aktualny. Wysokość kosztów kwalifikowalnych można obliczyć zgodnie z formami kosztów uproszczonych określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności. Warunki, które muszą zostać spełnione to: że działanie jest co najmniej częściowo finansowane z funduszu unijnego, który pozwala na wykorzystanie takich form kosztów uproszczonych oraz, że dany rodzaj kosztów jest kwalifikowalny na podstawie odpowiedniego przepisu dotyczącego wyłączenia.

§ 7 ust. 7 projektu rozporządzenia określa dopuszczalną wartość pomocy publicznej udzielanej na podstawie rozporządzenia nr 651/2014, która nie powinna przekraczać wartości określonej w art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 651/2014.

§ 7 ust. 8 projektu rozporządzenia określa, że za pomoc przejrzystą uznaje się pomoc dla przedsiębiorstw w związku z udziałem w projektach w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej na podstawie art. 20a rozporządzenia 651/2014, jeżeli przewidziano w niej pułap zapewniający, aby nie został przekroczony mający zastosowanie próg określony w art. 20a tego rozporządzenia.

§ 8 określa warunki, koszty kwalifikowalne oraz intensywność pomocy, której udziela się na podstawie art. 20 rozporządzenia nr 651/2014 na koszty ponoszone przez przedsiębiorstwa, uczestniczące w projektach Interreg. Wartość pomocy, zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. f nie może przekroczyć 2 mln EUR na partnera i na projekt. Maksymalna intensywność pomocy jest ustalana zgodnie z art. 20 ust. 3 rozporządzenia nr 651/2014 i nie może przekraczać 80% kosztów kwalifikowalnych. Za koszty kwalifikowalne uznaje się koszty personelu, koszty biurowe i administracyjne, koszty podróży i zakwaterowania, koszty ekspertów zewnętrznych i usług zewnętrznych, koszty sprzętu oraz koszty infrastruktury i robót.

§ 9 projektu rozporządzenia określa całkowitą kwotę pomocy udzielaną na podstawie art. 20a rozporządzenia nr 651/2014 dla przedsiębiorstw uczestniczących w projektach Interreg, Kwota ta nie może być wyższa niż 20 tys. EUR na przedsiębiorstwo i na projekt.

§ 10 projektu rozporządzenia określa zasady udzielania pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego na podstawie art. 53 rozporządzenia nr 651/2014.

§ 11 projektu rozporządzenia określa zasady udzielania pomocy na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną na podstawie art. 55 rozporządzenia nr 651/2014.

§ 12 projektu rozporządzenia określa zasady udzielania pomocy na infrastrukturę lokalną na podstawie art. 56 rozporządzenia nr 651/2014.

Ujęcie środków pomocowych z § 10–12 w projekcie rozporządzenia jest zasadne z uwagi na wielkość pomocy możliwej do uzyskania przez partnera w projekcie, która może przekraczać próg 2 mln EUR na przedsiębiorstwo na projekt wynikający z art. 20 rozporządzenia nr 651/2014. Jest to również uzasadnione włączeniem do programów Interreg podmiotów z grupy MŚP, co zwiększy liczbę podmiotów, dla których dofinansowanie będzie stanowiło pomoc publiczną. Możliwość udzielenia pomocy publicznej zgodnie z art. 53, art. 55 i 56 rozporządzenia 651/2014 jest również ważna z punktu widzenia realizacji dużych projektów infrastrukturalnych w programie Interreg NEXT Polska-Ukraina 2021–2027.

§ 13–14 projektu rozporządzenia określa tryb udzielenia pomocy *de minimis* i pomocy publicznej, w tym zakres wniosku oraz zaświadczeń, informacji lub oświadczeń, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743, z późn. zm.). Wnioskodawca jest zobowiązany złożyć wymagane dokumenty razem z wnioskiem, a następnie przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu ponownie za okres od dnia

złożenia wniosku. Przedsiębiorca ubiegający się o pomoc publiczną do wniosku załącza dodatkowo dokumenty przygotowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 37 ust. 6 ww. ustawy. Podmiot udzielający pomocy ocenia wnioski w oparciu o warunki dopuszczalności pomocy. Instytucja zarządzająca może delegować część zadań związanych z oceną wniosku do wspólnego sekretariatu. Pomoc *de minimis* lub pomoc publiczna może zostać udzielona po przeprowadzeniu oceny wniosku, na podstawie umowy o dofinansowanie projektu, na pokrycie części lub całości kosztów kwalifikowalnych.

§15–16 projektu rozporządzenia określa termin, do którego może być udzielana pomoc *de minimis* i pomoc publiczna. Termin został wskazany poprzez odesłanie do art. 7 ust. 4 w związku z art. 8 rozporządzenia nr 1407/2013 oraz z art. 58 ust. 4 zdanie pierwsze w związku z art. 59 rozporządzenia nr 651/2014.

§ 17 projektu rozporządzenia określa termin wejścia w życie rozporządzenia, tj. z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) standardowy okres *vacatio legis* wynosi 14 dni. Skrócenie terminu wejścia w życie przedmiotowego aktu normatywnego wynika z konieczności jak najszybszego zapewnienia podstaw prawnych dla udzielania pomocy publicznej w ramach programów Interreg na lata 2021–2027, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Należy przy tym zaznaczyć, że wcześniejsze wejście w życie projektowanego rozporządzenia jest korzystne dla obiorców pomocy udzielanej na jego podstawie, ponieważ pozwoli na wcześniejsze uruchomienie tej pomocy.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej w tym zakresie.

Regulacja nie wymaga notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Rozporządzenie jest zgodne z obowiązującymi regulacjami Unii Europejskiej w tym zakresie. Rozporządzenie nie wymaga uzyskania opinii, powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 651/2014 państwo członkowskie zobowiązane jest przedłożyć Komisji Europejskiej plan ewaluacji programu pomocowego, jeśli program ten przewiduje średnią wielkość pomocy publicznej 150 mln euro w ujęciu rocznym. Plan jest przedstawiany w ciągu 20 dni roboczych od dnia wejścia w życie danego aktu normatywnego. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oszacowało roczny budżet pomocy publicznej, która zostanie udzielona na podstawie rozporządzenia. Z danych zawartych w planach finansowych programów Interreg objętych rozporządzeniem wynika, iż łączna alokacja, którą instytucje zarządzające planują przeznaczyć w ramach projektu rozporządzenia na udzielenie pomocy nie przekroczy 285 mln euro. Kwoty średniej planowanej do udzielenia pomocy publicznej w ujęciu rocznym są niższe niż 150 mln euro. Tym samym, plan ewaluacji programu pomocowego dla KE nie jest wymagany w ramach rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Projekt rozporządzenia, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), został również zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.